

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Székelyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap sajtótechnikai részét illető
minden kérés és panasz ide intésendők.

Bármentetlen levelek csak ismert kézektől
fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy órára	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsoros egyszerű betűtípussal 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitólár 4 hasábsoros betűtípussal 30 kr.

Hirdetést vagy reklámtól magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Kedd November 25.

229. szám.

A megmérgezett golyó.

A párisi orosz nagykövetség pópája, fényes közönség előtt szontelte be Szeliverszov orosz tábornok átlótt testét, melyen egy mérgezett golyó furta magát keresztül, hogy a nyíláson kiszállhasson az egykor retteget ember lelke...

Szeliverszov tábornok, a hirhelt orosz rendőri osztály főnöke volt évekkel ezelőtt. Nihilisták réme és nihilisták gyűlöletének örökös tárgya. Most azonban csendes magánzó volt Párisban. Élte világát. Pénze volt sok, hiszen ő is egyike volt azoknak az orosz főhivatalnokoknak, kik öregségükre birtokokhoz s gyártelepekhez jutnak. A nihilisták vérből olykor pénz is fakad... A kit Szibériába kísér a kozák csapat, az otthon hagyja mindenét, és azoké marad minden, a kik a szent czár életére vigyáznak. Szeliverszov tábornok vigyázott eleget despota urának az életére és így meg is engedhette magának azt a luxust, hogy Párisban töltsön egy pár élvezetes, gyönyörteljes órát, melyeknek számát olyan durván megrövidítette a Padlevszki golyója, melyet a gyűlölet pattantott ki a csőből, és a mérge tett ölvé, gyilkolóvá.

De hát ki volt ez a soha nem hallott ember, ki egy idejével ennyi örömet szerzett a nagy Oroszország minden nihilistájának, és annyi dolgot adott a párisi rendőrségnek. A rendőrségi leírás azt mondja róla, hogy toprongyos, züllött alak, összekuszált szakállal, beteges, éhes külsővel, zavaros tekintettel; szalmán aludt lakásán, s fejét egy bérkocsipárnán nyugtatta. Igazi nihilista típus, bár egy régi ismerőse kellemesebbet is tud róla mondani. Tudja, hogy gimnázistá korában a legjobb tanulóik egyike volt, bár már akkor is foglalkozott szocialista könyvekkel. A keleti háboruban tiszt lett a szerbeknél, s betegesen fekve a kórházban, mint hóshöz közelített hozzá Natália királyné, s személyesen adott át Padlevszkinek egy rendjelet. Majd Krakóban gépésznek akarta magát kiképezni, de ott

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Ha majd egy...

Ha majd egy valaki, valaha,
Félelem irigyen szólana; —
Ha felhanyá egykor előttem,
A mi együtt töltött időnket.

Csak add a kezébe szótlanul,
Dalsimat védő pajzsodul,
Vagy, ha meglátsz, mutass rája,
A én fehér, halvány orcámra!

Szabolcska Mihály.

Elveszett osók.

Irta Auguste Duviard.

(Vége.)

Ezek a természetes, keresetlen mozdulatok tükéletesen elragadták Michelt. Kalitkában élő madár helyett élénk, vig, bájjal teli, szabadon röpködő madár ült előtte.

A fiatal leány különös tekintettel vizsgálta a félig kiürített palaczkot, könnyedén, ironikusan ingatta fejét, aztán hátradől karcsúkének erős ágaihoz. Éneke mind teljesebb, erősebb lett, betöltvén az erdőt.

Mintha minden őt hallgatta volna... Az énekesnő egész lelkéből élvezté tiszta, ezüst csengésű hangjának gyönyörűségét... Az éneklés minden szabályai alól felszabadította a reá boruló est homálya. Arca sokkal fehérebbnek látszott, szeméi teketébbek voltak és ragyogtak, de egész alakja elveszett abban a sötétségben, mely a földre szállt.

is szocialista üzemekkel gyanúsították, s ahogy a rendőrség kritizálni kezdte dolgait, ott hagyta a valahogy szabadabb osztrák- lengyel várost és eltűnt. Kőd lett előtte is, utána is. Ezóta nem tud róla senki. Barátjai se, a párisi oroszok se, de ami a legfatálisabb: még az orosz rendőrség se, mely bizonyára nem engedte volna oda jutni a dolgot, hogy Padlevszki, ez a gyanus alak Szeliverszov tábornok szolgáljává szegődjék, és ebben a veszedelmes közelségben egész bizonyossággal dobantasson utolsót a czár egyik hű szolgálójának szívében.

Es amig most az egész párisi rendőrség lázban van a jól eltitolt nihilista miatt, azalatt a párisi orosz emigránsoknak helyt van az eszük. Ország-világnak azt híresztelik, hogy Padlevszkit nem ismerték, és hogy nem az ő golyójuk volt az övé, mert Padlevszkinek más, privát oka volt az egykori orosz csendőrfőnököt gyűlölni. Egy szeretőjük volt a tábornokkal és így az egy asszony miatt támadt gyilkosság volt, egyéb semmi.

A politikának, és a nihilistáknak semmi köze ahhoz hogy a szentpétervári pópá helyett a párisi orosz követség pópája bucsuztatott el egy orosz tábornokot — az élettől.

Hogy aztán zárt ajtóik mögött mit valának az orosz emigránsok, azt bajos tudni de az egész nagy zajból — mely e szerelemföltéti tragédiát kíséri, — kitetszik, hogy ez a lövés, ez a mérgezett golyó, közvetve, mégis a czár despotizmusának volt szánva, mely nem akar engedni s nem török meg még a borki-isten ujjának tetsző kacsztrófa óta sem.

Ez a lövés, bizonyára ismét egy rettenetes hangja volt annak a millió és millió rabszolga szavának, melyek — Európa szegényére és az orosz föld népe buta műveletlenségének kiáltó bizonyítékául az egyetlen despota-államot engedik tovább élni.

Vajjon meddig tapos tovább a kozák talp e nép mellén. és vajjon mikor üt a rab Oroszország szabadulásának órája, mely

amig eltörlné a czárok mindenhatóságát a földszínéről, addig hihetőleg megmentene minket is a szabad és jómagának élő Oroszország révén a panszlávizmus örökös rémétől.

Vajjon még hány petárda robban szét és hány pisztoly durran el addig?...

Országgyűlés.

Budapest, Nov. 24.

A képviselőház ma folytatta a vallás és közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalását, vagyis az elkeresztelési vitát. Az ülés eljén Szentiványi Árpád beszélt, pártolta Irányi határozati javaslatát a vallás szabadság és a polgári házasság behozatala tárgyában s elfogadta Szjvák Imre határozati javaslatát is, a cultus miniszter eljárását helyeslő rész kivételével. Szalay Károly a miniszter febr. 26-iki rendeletének görvénységét igyekezett bizonyítani s Irányi határozati javaslata mellett érvelt. Beöthy Akos beszélt azután általános figyelem között, azt vitatta, hogy Csáky gróf rendelete tulneant azon a határon, a meddig a miniszter mehet a rendeletek kiadásában. Beöthy is elfogadja Irányi Dániel határozati javaslatát, Mocsáry Lajos védelmébe vette a febr. 26-iki rendeletet, melyet teljes mértékben helyesel az 1868 ik évi 53-ik törvényozikket, mint a mely a vallási béke egyetlen garantiája a felekezettek között okvetlen fenn kell tartani s a miniszter csak despotizmet érdekel, hogy a törvényt erőlyesen végre akarja hajtani.

Fenyvessy Ferencz szólalt föl ezután, Beszéde első felében alapos jöhi és egyházi politikai fejtegetésekbe bocsátkozott a febr. 26-iki rendelet törvényessége fölött s e mellett számos új érvt hozott föl. Beszéde második felében, tiszteletreméltó erkölcsi, háttorsággal lerántotta a leplet a felekezeti béke háborgatóiról.

Nagy István pár példával azt illusztrálta, hogy a vitában gyakran megtámadott katolikus papok mily sok hasznos szolgálatt tesznek a hazának, a miben bizonyára senki sem kételkedett. Az ülés végén Laskó István papi szempontból vette bírálat alá a február 26-diki rendeletet. Az általános kultusvitát volna előreláthatólag befejezik.

volt meg nem állani, hallgattam énekét... és féltettem... nehogy az erdőben eltévedjen..."

E zavart szavak hallatára a leány félelem és haragja lecsillapult. Fölismerte a félnék tánczost, kit többször visszatáncosított már.

Nők előtt kedves, de azért általuk legtöbb esetben oly rosszul megjutalmazott tiszteletteljes lelkesedést — a mely csupán egészen fiatal embernek sajátága — fejezett ki Michel tartása; fénylő tekintete, s hangjának csengése.

Az idő későre járt, a sötétség teljes volt. Az okos leány hideg udvariassággal így válaszolt:

„Magam vagyok a hibás uram, a miért ily sokáig időztem az erdőben. Nem de ez az ut vezet Saint Germain felé? fejével könnyedén bólintva, pár lépéssel előre sietett.

„Oh nem kisasszony!... Bocsásson meg... Ezen az uton hegyed Pyaisyhe jut. Ha a vasúthoz akar menni ezt a kis utat válassza, a mely később egy széles alléhoz vezet... Talán egy... kettő... három... a harmadik ut balra, de..."

Valóban lehetetlen volt eltiltani oly világosan tükröződött arcán a félelem, hogy a fiatal nő társaságát mindjárt elveszti, valamint az a hő vágy, hogy magát kísérelő ajánlja.

A leány hangosan fölkiacogott. „Menjünk uram, — mondá — úgy látom hogy udvarias gavallérra és kitünő vezetőre találtam... (hangjának könnyed ironikus csengése azt látszik kifejezni: „ez egy gyermek...") Michel kissé sértve érezte magát.) Lesz-e vezetőm pár pillanatig? „Oh nagyon szivesen...“ Aztán komolyan hozzá téve:

Külföld.

Az olasz képviselőválasztások. A vasárnap Oroszország összes 508 választókerületében végbement képviselő választások Crispina gyász erüdi adalával végződtek. Eddig az eredmény csak fele részben ismeretes ugyan, de már is bizonyos, hogy Crispi három helyen kapott mandátumot, hogy majdnem minden miniszter és államtitkár meg van választva s hogy általában a kormánypártnak roppant többsége van ellenfeleivel szemben. Így egy tegnapi távirat szerint 263 megválasztott képviselő közül 206 kormánypárti. Ezek után teljes biztosra vehető, hogy Crispinek az új házban legalább olyan többsége lesz, mint régiben volt. Eddig az olasz képviselőház körülből 350 kormánypárti, 70 határozott ellenzék és 80 bizonytalan pártállású tagból állt.

A pártviszony e rendkívül kedvező alakulása mindenesetre megmarad jövőre is s a kormánypárt több mint két harmad részét fogja a képviselőháznak tenni.

Mint ahogy Crispi többsége eddig is roppant nagy volt, a vasárnapi választásokban a pártok aránya gyökeresen nem változhatott ugyan, de egészen az eredmény igen lényegesen szilárdította Crispi állását. Nemzete óriási többsége föltétlen bizalommal hagyta helyben a miniszterelnök eddigi politikáját.

Vilmos hollandi király vasárnap reggel öt órakor meghalt a lofi kastélyban. Elettének utolsó éve lassu haldoklás volt, de kimulását hosszú haláltusa előzte meg. Vele kihalt a világtörténelemben nagy szerepet játszott Oraniai család. III. Vilmos király 1849-ben lépett trónra és mint ahogy első házasságából nem volt gyermeke, 1879-ben 62 éves korában másodsorú megnősült, egybekelvénn Emma waldeck-pymonti hercegnővel, Ettől született leánya Vilma, ki most utóda lesz. De a királyleány még csak tíz éves s így helyette anyja fogja a regnenséget vinni. Luxemburg nagyhercegségében azonban, melyet csak personal-unio kötött Hollandiához, függetlenségét visszanyeri s ott Adolf azelőtti nassaui herceg lép trónra.

A hollandi trónváltozás nem bir a nemzetközi politikára kihatott jelentőséggel. A luxemburgi változás miatt Párisban talán felfognak elevenülni a luxemburgi kérdés reminiscenciái — de kevés láрма után valószínűleg ezek is el fognak mosódni. Az európai helyzet nem alkalmas arra, hogy „cause célèbre“-ré lehessen felfújni a „luxemburgi kérdés“-t, mint III. Napoleon idejében.

„Kisasszony... engedje meg, hogy magamat bemutassam...“

Megmondta nevét és állását. „Galevszki Laura énekesmesternő vagyok. Most tehát átestünk volna a formalitásokon. Ön uram azt mondja, hogy erre...“

Elindultak. „Ez nem a legrövidebb ut. De a legkellemesebb, és kényelmesebb ebben a késői órákban. Eppen a Terasse előtt fogunk elhaladni... Két kilométernél nem hosszabb az az ut és milyen szép a vidék... Kegyed bizonyára jól ismeri...“ Pár percig csend. Egymás mellett haladtak, nagyon is különböző dolgokról gondolkoztak.

Azt est homályban bizonytalanul és csupán nagyon csekély távolságra voltak a tárgyak megkülönböztethetők. A sétálókat elválasztotta a sötétség s éppen úgy elburkolta gondolataink játékát.

Michel elragadtatva attól a jelenettől melynek tanuja volt, azt mondá önmagában: ilyen asszony oldalánál az élet valódi üdvösség lehetne, földöntuli lét, igaz gyönyörűség különbözteté művészetek gyakorlatában. Meglévén győződve, hogy egy ilyen rendkívüli természetű csak nyitással lehet közelélni, elhatározta minden tartózkodás nélkül kitárni szívét. A félnék emberek vakmerősége mind inkább növekedett benne.

„A mint annál a fánál leszünk szólni fogok...“

De a fa elmaradt mellettük, és ő némán haladt tovább. A fiatal leány magaviselete lezárta ajkait, elvette hangját. A Teraszig jutottak, a nélkül, hogy egyetlen szót váltottak volna. Es a leány is meggyűlte őt lopva, titokban.

Magas termetű volt. Lesnyos, halvány, csinos arcán a férfias határozottság, az

Közgyűlés előtt.

Debreczen, 1890. nov. 25.

A holnapi közgyűlés tárgysorozata (lesen kihívja a törvényhatóság bizottság minden tagjának meleg érdeklődését. Nem minden alkalommal kerül annyi fontos és anyira fontos ügy a tanácskozó terem asztalára, a hogy ez holnap történik.

Anyagi és szellemi fejlődésünk első-rangú érdekeinek előmozdítása, kulturális, társadalmi, pénzügyi, közigazgatási, közlekedési, építészeti, mezőgazdasági, egészségügyi kérdések egész halmaza vár megoldásra a holnapi közgyűlésen.

Nincs senki a bizottsági tagok közül, a kit ezen kérdéseknek egyike vagy másika azon kívül, hogy Debreczen város polgára, a törvényhatóság bizottság tagja, mint magán embert, életmódjában, hajlamában, foglalkozásában is többé kevésbé közelről ne érdekelne. — A mivel azonban nem azt akarjuk mondani, hogy tehát magánérdekek befolyásolják a város ügyeit elhatározásukban; nem — mert hiszen a gyűlésben nem kereskedők nem iparosok nem földmivelők, nem párt-emberek ülnek hanem polgárok, a kik előtt csak egy cél lebeghet: a közérdek. Azzal a mit fentebb mondtunk, azt a mélyreható fontosságot kívántunk jelezni, a melylyel a holnap tanácskozás tárgyát képező ügyek összes köz és magán életünk, a jelen és jövő nemzedékre nézve bírnak.

Tartsunk szemlét a tárgysorozat fölött. Mindjárt harminckét helyen találunk egy figyelemreméltó tárgyat: a debreczeni szoboszlói és debreczeni nagy-károlyi törvényhatóságok utnak fokozatos kiépítését, melyet a kereskedelemügyi miniszter sürget. Maga a tárgysorozat megnevezzi azt a hírom szempontot, mely az ut kiépítését ajánlja és követeli: forgalmi, gazdasági és hadászati szempontok.

Közutak tekintetében igazán nyomorúságos állapotaink vannak. — Lapunk éppen tegnap határát szelendő 712 kilométert (csaknem 70 földrajzi mérföld) tévő uthalózatból csupán 30 kilométer van kőből építve; a többi a mostanihoz hasonló esős őszi hónapokban utnak alighogy használható.

Gazdának, kereskedőnek, iparosnak egyformán érdekében áll, hogy a Debreczenben üzemelő közutak előbb-utóbb kiépítsenek. Természetesen egyszerre ez nem megy. A mi helyzetünkben méregdrága az utépítés. De mégis építeni kell. Mert az utakra fordított bármily magas költségek közvetve visszafolyanak a hasznát is hoznak. A jó közutak még vasutaink forgalmát is emelik.

Azért mindakét utvonat fokozatos kiépítésének elhatározása egyik bizonyosság lesz a mellett, hogy a közgyűlés feladata magaslatán áll.

Egy törvényhatóság életében mindenkor fontos mozzanatot képez az autonom jogokat gyakorló képviselőtestület tagjainak választása. Ime, ezen joggyakorlás elrendelése is a holnapi közgyűlésnek lézen egyik feladata.

Időt kell kitűzni és szavazatszedő küldöttségeket kell alakítani 48 bizottsági tag helyének betöltésére. A tanács a választás idejéül decz. 10-dikét proponálja. Addig lesz idő, hogy a választó polgárok a maguk legalkalmasabbnak tartott jelöltjeik érdekében sikeresen kapacitálghassanak.

Nem csekély jelentőséggel lép elő a gazdasági bizottság javaslata a Hortobágyon

tervezett csikótelep tárgyában. — E csikótelepnek haszna és szükségessége mezőgazdálkodásra, lótenyésztésre nézve elvitázhatatlan. Szaktérnök, a kormány, a közvélemény által el van ösmerve. A kezdeményezés is a földmivelésügyi minisztériumtól indult ki. — A közgyűlés annnyival inkább hozzájárulhat, mert ezen intézményre pénz nem kért a városból, csak a hortobágyi legelőből 400 hold földet, mely saját gazdáink javára fog szolgálni. A telep fenntartja maga-magát. Sajnálatramiótan aláhányatott lótenyésztésünk föllendítése érdekében kívánatos, hogy a közgyűlés ne ejtse el ezt a tervet.

Következik az ártézi kut. Azt a kérdést teszik fel a közgyűlésnek: akarja-e, hogy a kut tovább furassék? — Az utolsó szerződés Zsigmondyal 700 méterig szőlött, méterenként 120 frt. ár mellett. — Már elhagyta a vállalkozó a 700 métert is; de vizet nem talált. — A munkát folytatásához új szerződés, illetőleg a szerződés megújítása kívánatik.

A szakbizottságok és a tanács azt javasolják a közgyűlésnek, hogy a föltett kérdésre igennel válaszoljon.

Bizonyosan a közönségnek is az ez ohaját, hogy a megkezdett útról ne térjen vissza a város. — Nem lehet tudni, nem-e 1-2 méternyi távolság választ el bennünket a céltól. — Azért csak folytassuk ezt a kártya játékot, melyen már ugys ezeket veszítettünk. — Hátha ennél az osztásnál nyerni fogunk?

Akkor azok a fontos közegészségügyi és köztisztasági érdekek, melyek ezen kut furatására indították a várost, elvégre mégis csak elérve lesznek.

A mérnöki hivatal újja szerzését a munkaszaporodás, a város nagyarányú építkezései és az eddigi szervezeteinek sok tökéletlensége teszik elodázhatatlanná.

Egy nagy városi igényekkel és léptekkel fejlődni akaró városnak gyors szárnyakat kölcsönöz egy jól szervezett és jól betöltött műszaki osztály. — Közigazgatási gépezetünkbe már nagyon régen illyent kellett volna beillesztenünk, nem sajnálva attól a költséget.

Ha ezt ekkoráig nem halogattja a város már régóta volna egységes szabályozási tervünk; és megmenekültünk volna elhibázott középítkezéseknek sok felesleges költségeitől.

Az előtűnk fekvő szervezeti javaslat a munka szabatos felosztásán, a személyzet szaporításán és az illetményeknek lehetőleg aként való megállapításán alapul, a hogy ma már általában véve díjazni szokták az ilyen állásokra kvalifikációval bíró szakembereket. — A szervezettel lapunk más helyén ösmertjük. E helyen csak azt jegyezzük meg, hogy a javaslat elfogadásával a város szervezeti szabályzatának egy igen lényeges alkatrésze fog czélszerű revidálásón keresztül menni.

A legfontosabb ügyek közül való a kőzvághid ügye. — Oly régen várjuk ezt a kérdést, hogy esodálkozunk kell a kormány türelmén, mely ennyi időt engedett a nehezkösen mozgó hatóságnak a készülődésekre. Valahára megértjük, hogy a vághid tervei és költségvetései a közgyűlés elé kerülnek és ezzel talán — a hogy lenni kellene — egészen közel jutottunk az építés megkezdéséhez.

Nekünk azonban komoly aggodalmaink vannak, ezen ügyet illetőleg. Ezen aggodalomra pedig két körülmény szolgáltat alapot.

Egyik az a most újból szervezett mozgalom, mely a vághid már közgyűlési többségi határozattal kijelölt helyének megváltoztatá-

sát előzoza. Több mint 80 aláírással megokolt indítványt adott be Márk Endre az iránt, hogy a vághid ne a létaí ut mentén lévő homok bucskák közé, hanem a baromvásártér közelében építtessék. Nem akarunk az érve-eknek és indokoknak sokszor ismételt mérlegelésébe bocsátkozni; csupán azt a kérdést tesszük fel, hogy ha a korábbi határozat megváltoztatik, a lassan dolgozó, ezuttal egyéb sürgős munkákkal is elhalmozott hatóság a tervek átldozásával készen lehet-e tavaszra? s vajjon ez által, nem szenved-e halasztást az építés megkezdése? Másfelől kijelentjük, hogy ha az ügynek a közgyűlés jobb meggyőződése szerint, javára szolgál a korábbi határozat megváltoztatása, pár hónapi késedelmet ez a nyereség mindenesetre megérdemel.

Ezt a késedelmet el kell tőrünk annyival inkább, mert a mint értesültünk, a vághid tervei még eddig szakértőileg felülvizsgálva nincsenek. E tervek pedig, melyek megbízás folytán készültek és nem azok, a melyek a pályázatnál díjat nyertek, egy bu dapesti építész véleménye szerint, lényeges hibákban szenvednek. Öszintén megvalljuk, nem szeretnénk új Bikát fogni sem a vághid építésében, sem a többi tervezett építkezésben. — Ez iránt megnyugtatót kell szerzenie a közgyűlésnek.

Ha nem kapná meg ezt a megnyugtatót, még még idővesztéses árán is eszközöltetnie kell a műszaki felülbírást és az esetleg szükséges korrekurát.

A színes z et segélykérő szóval járul a holnapi közgyűléshez. — Kicsiny hitűek volnánk, ha Debreczen sz. kir. város törvényhatóság bizottságának szükkebletségétől feltenők a Muzsát. És megsértőnk ennek a tiszteletre méltó, fényes tradíciókat öröklött testületnek magas intelligenciáját és méltóságát, ha előtte a színházat, Debreczen város eme uagy multu és nagy hivatással bíró büszkeségét sok szóval ajánlgatnók az Ö eddiginél hathatósabb pártfogásába; ha neki a színháznak, mint elsőrangú közművelődési intézménynek fontosságát igyekeznők bizonyítgatni.

Nem kér a színházat annyit, hogy a város meg nem adhatná. — A város pedig méltóan fog osekledni nevéhez, hagyományaihoz, méltóságához.

Utójjára hagytuk a legnagyobbat. A nagy kölcsön ügyét. — A tanács holnap terjeszti elő tárgyalás és elfogadás végett a pénzintézetek ajánlatait. Pénzügyi tekintélyektől hallottuk, hogy ezt az ügyet egy előkészítette a polgármester ur meg a főszámvevő ur, hogy jobban már igazán nem lehetett volna. — Az előnyös ajánlatok-tesésében versenyző pénzintézetek közt legkedvezőbb feltételeket eszközölték ki az osztrák magyar banknál. A tanács ezen bank ajánlatát fogja javasolni elfogadásra. 50 évi, félfévenként utólagosan történő törlesztésre 5%-os kamat és tőketörlesztés mellett 4%-os záloglevelekben 99.25, illetőleg 99-es árfolyam mellett adja ez a bank a 3.200.000 frt. jelzálogos kölcsönt és konvertálja az 1.500.000 frt. régi adósságunkat.

Az egész 4.700.000 frt. után melyet 5 év alatt tetszés szerinti fizletekben vehet föl a város az évi kamat és törlesztés tesz 235000 frtot, melyet előreláthatólag közköltől nélkül fizethet a város.

Ezen ajánlatra csak rá kell mondani hogy: elfogadjuk!

Ezzel hatalmunkba jutott az eszköz, hogy megvalósíthassuk nagyszabású építkezési terveinket. — Öt év alatt új kórház, új vághid, új laktanyák, új főiskola, új elemi iskola, új felső leány iskola, kir. tábla-palota

homlokára egy nyugodt csók lehelt. Aztán hirtelen eltűnt.

IV.

Michel egy egész álló hétig zavart volt, s aztán még egy hétig mélyen szomorú. Gyakran üldögélt a Mouier villa rácsozata mellett. Laura két hónapra kimentette magát tanítványa előtt, és ezen idő alatt egyetlen egyszer sem jött el.

A villa lakói észrevették a fiatal embert s néma hódolatát siettek elbeszélni a háziasszonynak.

Egy napon — zene alkalmával — Mouier kisasszony Michel előtt sétált és elvesztette egyik keztyűjét. Michel nem tehetett másként; fölemelte. Csaldájuk összeismerkedtek. Az első látogatás alkalmával — átláva szándékukon — Michelt heves benső indulat dulta föl. A második látogatásnál sem szánt meg Laurára gondolni, és éppen miatt szomorúsága és zavara rendkívül siettetette ügyét. Aztán hízelt neki az: hogy szenvedélyt ébresztett s gyönyörködve engedte át magát a következményeknek. A tizedik látogatásnál szerelmes és lelkesült volt egész a házasságig.

Laura kisasszony a t-mp-omban énekelt esküvőjük alkalmával, de a szertartás után azonnal eltűnt — alig láták.

Nebány évvel ezután, — legfiatalabb gyermekét ringatva térdein — Michel azt olvasta az újságból, hogy Brüsszelben Galew-szky kisasszonytól balettet adtak elő. Műve általános nagy lelkesedést keltett. Michel szivesen gondolt vissza arra a bájos leányra, ki azóta csaknem megvénült már. Mindenesetre igen eredeti, nagyon szép! különösen előzőkény, genialis leány volt, ah! milyen sajtáságosak azok a művésznők. . .

épülnek díszre a városnak jövdelemzőségére háztartásunknak, javára kultúránknek és egyéb közérdekeinknek.

Ma nagy napnak előestéje van; új kor-szaknak a küszöbén állunk.

Napi hírek.

— Károly Lajos főherceg részvéte. Károly Lajos főherceg, minden lehető módon kifejezést kíván adni annak az őszinte mély részvételnek, melylyel Károly Gyula gróf elnök halála hírére fogadta. A főherceg első sorban megbizta dr. Darányi Ignác országgyűlési képviselőt, hogy a ravatalt kszozza meg. Mária Terézia főhercegnő, a magyar trón örökösének neje szintén kifejezést akarván adni annak a mély részvételnek, melyet Károly Gyula gróf elhunytá reá tett, Ivánka Imrét bizta meg a ravatalt megkoszorúzásával. Károly Lajos főherceg azonban, hallgatva nemes szíve sugallatára és engedve annak a szeretetnek, melylyel nemzetünk iránt mind sűrűbben ad kifejezést, mint értesülünk, személyesen meg fog jelenni a Károly Gyula gróf temetésén. Az elhunyt gróf vagyonát 20 millióra becsülik: a főörökösök a gróf iskolai fiait.

— A mérnöki hivatal új szervezete. A közutakról szóló 1890. I. t. cz. rendelkezései folytán a most érvényben lévő törv. hatósági szervezeti szabály 89-96. a mérnökhivatalról szóló szakaszai helyett a városi tanács új rendelkezéseket javasol fölvételné a holnap tartandó közgyűlés előtt. Ezen javaslat tartalmát következőkben ösmertetjük: A mérnöki hivatalnak, mely a tanácsnak s az 1890. I. t. cz. ben meghatározott ügyekben a polgármesternek van alárendelve, feladata: a városi hatóságot szakvéleménnyel ellátni és oly javaslatokat, tervezeteket és költségvetéseket előterjeszteni, melyek a város fejlődése szempontjából szükségeseknek vagy kívánatosaknak mutatkoznak. — A mérnöki hivatal I. épitési, II. közlekedési és csatornázási, III. földmérői osztályra oszlik. Az épitési osztály felügyel a város tulajdonát tevő épületekre, a külső birtokokon levők kivételével. Elkészíti mindazon középítkezések vagy átalakítások tervét, költségvetését és teljesíti a műszaki vezetést, melyekre nézve a törvényhatóság külön nem intézkedik. Felülvizsgálja a magán építkezésekre benyújtott terveket; az épitési engedélyre nézve előterjesztést teszen s annak betartására felügyel. A nagyobb városi építkezések programját elkészíti s a pályázat vagy megbízás után beszerzett, elfogadott tervek kivételénél a művezetést s ellenőrzést gyakorolja. A közlekedési és csatornázási osztály feladata: a város belterületén minden ut, a külsőségeken a törvényhatósági utak, s ezek tartozékainak épitése és fenntartása iránt terveket és költségvetéseket készít; a vállalati szerződési feltételek műszaki részét kidolgozza; az épitési s fenntartási anyagokat és eszközöket számadás mellett kezeli, azokra felügyel s az épités műszaki vezetését teljesíti. Az utcák és terek burkolatainak, gyalogjárdaiknak épitése, fenntartása. A közúti vasutak épitését és fenntartását az épitési engedély értelmében ellenőrzi. Kidolgozza a csatornázási költségvetéseket a meglévő csatornázási tervek alapján; a kivitelnél a műszaki vezetést és ellenőrzést gyakorolja; ugyszintén a meglévő csatornák és vízfolyások rendben tartásáról gondoskodik; a magánosok által csatorna épitésre beadott kérvényeket s terveket elbírálja s a kivittel ellenőrzi. A téglá és cserépgyár műszaki teendőit ellátja. A földmérői osztály feladata: a város birtokainak, szintügy az egész város határvonalainak rendben tartására; a városnak külső birtokain levő épületeire felügyel. Végzi mindazon szolgáltatást, melyet az 1890. I. t. cz. IV. és V. fejezetének rendelkezései a községi közlekedési (vicinális) és közdülő utakra nézve a községi mérnök hatáskörébe utalnak. A magánosok közt felmerült határkérdéseket vagy birtok-elosztásokat a városi tanács engedélye mellett elintézi, s utóbbi eseteket a kataszteri szelvényekben kitünteti. — A személyzetet alkotják: 1. Főmérnök, kinek az épitészetben különösen jártassággal kell bírni, 1800 forint évi fizetéssel. 2. Három mérnök 1200—1200 frt évi fizetéssel. 3. A munkák mérvéhez s a megállapított fedezethez képest a nagyobb építkezésekhez és felmérésekhez a városi tanács ideiglenesen épitészetek és földmérőket, illetve mérnököket vehet fel, esetenként megszabandó tiszteletdíj vagy fizetések mellett. 4. Két utbiztos 500—500 forint évi fizetéssel. 5. A főmérnök mellett alkalmazott egy irnok s egy rajzoló 550—550 forint évi fizetéssel. 6. A rendszeresített illetményen kívül a közlekedési osztály vezetője uti átalány címén 400 forintot élvez. A külső utakra beosztott utbiztosnak uti átalány címén 200 forint fizetettik. A fizetések részben a házipénztár, részben az utadó terhére esnek. A mérnöki hivatal a főmérnök közvetlen vezetése s felügyelete alatt áll, ki ezen minőségében a tanácsnak és illetve a polgármesternek személyesen is felelőséggel tartozik. Az épitési osztály vezetője egyuttal a főmérnök helyettese. A mérnöki állások pályázat utján töltendők be.

— Az elkeresztelési vita élénken folyik tovább, szóval tintával és már — vérrel is. A képviselőházban még számos szónok van följegye ve. A mérsékelt ellenzéken nagy a lelkesedés, hogy gr. Apponyi Albert, ki régebben ellene szavazott a polgári ház-

energia legkissebb jele nélkül. Finom vonásai, a homlok szépsége, kétségkívül nem közönséges természetű vallottak. Kellemes, nyíltszívű, szorgalmatkozó lehetett. De minden gyöngésség mutatót nála: akadozó beszéde, bizonytalan járása, a bálban tanusított félnék modora, valamint előszeretete az elhagyott szegletek, és őrve maradt kiasszonyok iránt.

„Ime, mennyi kitűnő tulajdonsággal felruházott ember, és mégsem tudnám szeretni!” — gondolta Laura.

Miután idáig tévedtek gondolatai elképzelte ideálját.

Mindenesetre katonának kellene lennie . . . jó és bátor férfi . . . de nem tudósosan gondolkozó, energiája védelmeznél és támogatni, gondatlan kis leány módjára élhetne akkor is, mikor asszony, fiatal asszony volna már.

A vas korláthoz érkeztek és ő tökéletesen megfledkezett társáról, tekintetét a Szajna gyöngén hullámzó ezüst hajjaira szegezé . . . szívét a legkiválóbb szellemi tulajdonságokkal megáldott nők keserű bánata szorította össze, miért egyesül az életben oly ritkán az igaz szerelem? . . .

Talán sohe sem találja fel, a kit szeretni tudna . . . a ki pedig őt szeretné, ah, azt nem tudná szeretni soha . . .

Hirtelen megállította valami. Michel térdelel előtte össze kulcsolt kezekkel. Bámulva állt meg, ijedt szemekkel tekintve maga körül. A mennyire csak a szem elláthatott nem mutatkozott egyetlen élő lény, egyedül voltak . . .

„Hallgasson réam . . . térden állva könyörgök! . . . Az erdőben elrejtözve titokban imádtam őnt, de most imádni akarom nyíltan. Kegyezzen tartozom, és követni vágyom, csak egyetlen egy szaváért ese-

dezem, és én mindent megteszek, a mi önnek kedves . . .”

A leány önkéntelen mozdulattal eltolta magától Michelt. De ő megragadta kezét és hűvvel beszélt tovább. A leány minden zavart vagy ironia nélkül hallgatta, ugy nézte miut valami beteget, szavaira az orvos érdeklődésével figyelve.

A sok őszinte és hazug szóbeszéd közül megakarta ismerni az igazságot. Ez az önmagát ámitó lelkesedés nem volt előtte ismeretlen.

Ezt a gyöngé embert elbódította egy asszony jelenléte . . . Mindazonáltal szálamraméltó, a gyöngék annyit szenvedhetnek! . . .

Szeretői tizszer, huszszor, és a kijózanulás óráiban eljutni odáig, hogy a saját, legboldogabb pillanataikban elmondott szavaiknak igazságában kételkednek . . . Milyen megaláztatás . . . Elhatározásával gyorsan készen volt Minden durvaság nélkül akart bevágni az eleven husba.

Olyan operatív ő, melynek fájalmát minden asszony megédesítheti egy tekintettel, hanglétszettel, gyöngésséggel, a mint már az éppen szükséges.

Főlemelte a fiatal embert, s csöndesen vállára tette a kezét. Azt hívé gyermek áll előtte, oly nagyra érezte magát egyszerre. „Feledje ezt az örültséget, — mondá gyöngéd, komoly hangon.

— Soha sem gondolhatok önre, nem vagyok szabad. Önnek lesz majd szerető családja. Figyeljen ide. . . hallgasson réam . . . ragaszkodjék családjaéhoz egész lelkéből. Ott fogja föltaálni a boldogságot. Hígyjen nekem . . . euedelmeskedjék nekem . . .

Michel egyetlen szó, egyetlen mozdulat egyetlen gondolat nélkül hallgatott. Laura két kezébe fogta fejét, keesesen hozzáhajolt és a

ság
tár
áll
de
s k
köz
boi
rat
ma
jeg
me
Ján
„N
ors
lov
Pul
vis
ma
A p
s a
a je
tán
lett
év
köt
hog
öt é
ben
fej
göh
regi
irt
kezo
elen
lakt
kóri
kiép
540
real
foly
kolá
lakt
189-
fejz
taft
tany
1893
kato
épit
évre
czél
felel
jog
szin
mon
idén
ha é
met
zeté
gesn
a jo
a V
pály
2770
pénz
ezen
mél
köz
részt
kért
ezt
ne
rozta
alap
a ta
töké
már
zés
zések
fogla
részt
szere
tésere
veszn
Riok
vált
tész,
felett
tartoz
is, me
nál az
rende
kel m
záféri
zett g
ugy lá
gatják
a köv
Az en
egy f
nöt k
ter át
ban 4
Minde
peroze
öránke
összes
ven és
vegüt
órában
három
vastag
12,050
egymá
got ka
halada

ságra vonatkozó javaslatnak, most már határozottan a polgári házasság mellett foglalt állást, tiszteletére lakomát is akartak rendezni, de ez gróf Apponyi kívánságára elmaradt. Vezérekkel; röpíratok is folytatják a harcokat s híriük, hogy a legközelebb igen érdekes közlemény lát napvilágot: Simor János bírókat hercegprímás közrebecsátja a leiratot, melyet Leó pápa intézett az ügyben a magyar püspöki karhoz. S végre föl kell jegyeznünk a véresen végződött affairet is, mely az elkeresztelési vitából eredt. A Hock János és Gajary Ödön orsz. képviselő s a „Nemzet” szerkesztője és Hentaller Lajos orsz. képviselő közt. Az ügy vasárnap kardalovagias elintéztést nyert. Gajary segédei Pulszky Károly és Dániel Gábor orsz. képviselők voltak, Hentaller Lajos pedig Herman Ottó és Polonyi Géza orsz. képviselők. A paraj feltételei harcoképtelenségre szölköt s a viadal azzal végződött, hogy Gajary Ödön a jobb karján megsebesült.

— A nagy építkezések programja. Miatán a város olyan szerencsés feltételek mellett juthat a nagy költséghöz, hogy azt 5 év alatt tetszés szerinti részletekben s 5 kötvényre veheti fel: a tanácsnak az a terve, hogy a közgyűlésileg elhatározott építkezések öt év alatt fogantassanak. Az első évben 1891 ben megkezdődnek a részben be is fejeztetnek a honvédlaktanya, közokmány, vághíd, real iskola, törvénykezési épületek, és régi katonai épületek építése, melyekre 1,000,000 ftt használtatnak fel. — A második évben kezdődnek meg a gyalogsági laktanya és az elemi iskolák építése, befejeztetnek a honvéd laktanya, vághíd építése, folytatattatnak a kórház és realiskola és régi katonai épületek építése. A felhasználandó összeg 540,000 ftt; 1893 ben fejeztetnek be a kórház realiskola, régi katonai épületek építése; folytatattatnak a gyalogsági laktanya, elemi iskolák építése; megkezdődnek a lovassági laktanya építése. A szükséglet 500,000 ftt. 1894 ben építettnek a sir. tábla palotája, befejeztetnek a gyalogsági laktanya építése, folytatattatnak az elemi iskolák és lovassági laktanya építése. — A szükséglet 570,000 ftt. 1895 ben elemi iskolák, lovassági laktanya, katonai kórház és Ruszt, Müller sátrak kiépítése befejeztetik. A szükséges összeg ezen évre 550,000 ftt — A tanács ezen terve a szélsőséges követelményeinek egészen megfelel s alapos megfontolásnak a következménye.

— A debreczeni színház bajai. Tegnap a jog és pénzügyi bizottság is tárgyalta a szingizagató kérvényét. Szó többséggel kiiktotta, hogy a színházról erre az időnyre csak az esetben javasol segélyt adni, ha előbb egy hatóság kiküldött szigoruan megvizsgálván a szingizagatók pénzügyi helyzetét, a segélyadást elkerülhetetlenül szükséges véleményezi. A mi pedig a jövőt illeti, a jog- és pénzügyi bizottság is indítványozza a Valentinnal való szerződés felmondását, új pályázatot kihirdetését, valamint az eddigi 2770 ftra tehető évi segélynek 500 ftt készpénzzel fölemelését.

— Tanítói fizetések emelése. A debreczeni ev. ref. egyház tanítói testületének régi méltányos kívánságát teljesítette a presbyteri közgyűlés, ha nem is egészen, legalább részben. — A tanítók ötöd éves pótlékot kértak 800 ftt maximumig. A presbitérium ezt a kívánságot pénzügyi nehezégek miatt nem tartotta ezuttal teljesíthetőnek. Elhatározza azonban, hogy az ingyen iskoláztatási alap tiszta jövedelmének felét 1890 től fogva a tanítók fizetésére fordítja, másik felét pedig tökélteti.

— Debreczeni vállalkozók Szatmáron. Szatmár városban több nagyobb szabású építkezés folyik és van tervezve. — Ezen építkezéseknél a debreczeni vállalkozók szép sikerrel foglalkoztak tért maguknak. A közös hadsereg részére építendő új katonai laktanya, hadfelszerelési raktár, börtön és altiszti lakás építésére hirdett pályázatnál is többen résztvesznek a debreczeniek közül. Így Rösler Richárd mérnök, Berger Jenő építész, Horváth János építőmester, Szikszai Lajos építész, és Nagy Péter asztalos. A pályázat felett ezután döntenek.

— A Czegléd utca nagyvárosodásához tartozik az a tetszetős külsejű kapubejárás is, melyet Kardos László egyik oitani házánaál az öszün csináltatott. — Bazárszerű be rendezés ez, két oldalt csinos apró üzletekkel melyek a közönségnek igen könnyen hozzáférhetőek. Van már itt egy izlőssen berendezett gyűmölcsös és csemege üzlet, melynek úgy látszik jó menete van, mert sokan látogatják. — Bizonyosan megérdemli.

— Az ember számokban. Egy áziológus a következőket jegyzé fel az ember testéről: Az embernek van 140 csontja és 500 izma, egy felnőtt ember vérenek összes sulya tízenöt kilogram. A szív rendszerint 15 centiméter átmérőjű egy percében 70-szer, egy órában 4200-szor, egy évben 35,792,000-szor ver. Minden szívverés 44 gram vért hajt, tehát percenként 2030 grammot, 132 kilogrammot óránként és 58½ mázsát naponként. A test összes vére három perc alatt halad át a szívben és a tüdő, rendszer állapotban öt liter levegőt szív be, átlag 1200-szor lélekezünk egy órában, mihez 30 liter levegő kell. A bőr három rétegből áll, melyek 3—6 milliméter vastagok. Minden négszögcentiméter bőrön 12,050 porus van s ha ezeket az egész testen egymás mellé tennők, 50 kilométer hosszúságot kapnánk.

— A fényképezés tökéletesítése. Óriási a haladás a fotográfálás terén. Most egyszerre

két nevezetes eredményről értesítenek. Egy japáni tudós Yokohamában, állítólag feltalálta a szines fényképek titkát. A találmány nevezetes, de rófyai is feltalálójának a neve: Aruzizva-Ryochi-Nikome-Sanjukanbez-Kio Basi-Ku. A francia tudományos akadémiának meg oly fényképező készüléket mutatnak be, mely egy másodperc alatt képes ötven fényképet előállítani. Tehát egy kép felvételéhez a gépnek csak egy másod perc ötözed részére van szüksége. A géppel együtt bemutatják a képeket is, melyeket készítet, többek közt két vívónak a képét. Egyik vívó elejti a kardját s míg a kard a vívó kezéből a földre esett, nyolcz kép készült a jelenetről. Az új fotografáló készüléket tudományos vizsgálódásokra használják.

x A legjobb háziszér. Vannak népszerű háziiszerek, melyk oly közbecsülésre emelkedtek, miszerint az emberek kisebb bajoknál az orvosi rendelvényt is szükségtelenné tartják s ezeket veszik igénybe. Az ily általános népszerűség- l bíró háziiszerek kell, hogy mindenki által méltányoltassanak, merl a közönséget nem lehet megfélemtetni, népszerűsége csak a valóban jó szer juthat. Ez a Brázay Kálmán főszoborszerzője néve is. E háziszér a legjobb hatásának van elismerve fejtájs, migrain, szem, fül- és fogfájás, szakgatás, czúz és köszvény sat. sat. ellen. Van valami általános hatás ezen egyszerű szerben, mint a főszoborszerző szerencsés végítés és készítése — mint az Brázay Kálmánnak sikerült — eredményezett, miként ezt a társadalom legkiválóbb tagjai számos közönső levélben nyilvánosan is elismerték. Mint minden jó szer, Brázay készítménye is sok utánzóra talált, aki tehát valódi Brázay-féle főszoborszerzőt óhajt venni, az figyelje meg az üvegen lévő czimkét, mely a 45 kros kis üvegen 319. s a 90 kros nagy üvegen 320. számú védjeggyel van ismertté téve.

Színház.

Közönségünk egykori kedvencének Rónaszéki Gusztávnak 3 felvonásos népszínműve a „Betörők” került tegnap színpadra. Hogy a címnél mindjárt megjegyezzük, ezt inkább lehetett volna „Életképek”-nek nevezni, mint „népszínműnek”, mert bár a kettő közeli rokonságban is áll egymással, jellegére nézve még is eltűt.

Az újdonság különben szini irodalmunkban mindenesetre számot tevő mű, melynek sok szép és olykor meglehetősen feledt felvételünk annak gyengéit, mely gyengék semmi esetre sem a darab szerkezetében, mese szövevében, hanem az itt-ott felcsillanó sentimentálizmusban keresendők.

Terünk szük volta nem engedi, hogy a darab meséjével hosszabban foglalkozunk, röviden adhatjuk azt a következőkben.

Barnai László (Hadai) gépész betegsége miatt a munkától eleséven nagy nyomorúságba jut, úgy hogy a mi kis vagyonkájuk volt az részint a zálogháza vándorol, részint lakbér és apró kölcsönök fedezetül a házi gazdája Tarpai Menyhért fővárosi ügyvéd (Bécezy) körmei közé kerül. Tarpai a bolondulási szerelme a Barnai feleségébe (Konkoly E.) s ezért ad neki apróbb kölcsönöket is hogy azt egy csapással majd megadára bírja. Barnai betegségeből felocsudván ismét munka után néz, de nem kap s kétségbe van esve felesége és kis gyermeke sorsa miatt. E kétségbeesett helyzetében találkozik Konkoly E. régi barátjával (Némethy) ki azt az ajánlatot teszi neki, hogy lépjen be hozzájuk üzlet társnak, készítsen álkulcsokat és együtt rabolják ki Tarpait. Barnai eleinte teljes indignációval utasítja vissza az ajánlatot, de midőn látja, hogy gyermeke a mellett hogy beteg, éhezik, s hogy neje nehéz munkájával sem képes csak orvosságra valót keresni sem, végre rá lessz az alkura s felcsap a betörőknek.

Ekkor érkezik meg a fővárosba egy kosár tolyással Barnainak egyik rokona Veronka (Ellinger I.) ki megértvén azt a nagy nyomort, melyben rokona van, szolgálta állott hogy azoknak segítségükre legyen.

Nem kell ám azt gondolni, hogy Veronkát tisztán csak a rokoni szeretet vezette a fővárosba. Lakatos Péter (Havani) a megmondhatója, hogy más egyéb oka is volt annak. Ez a Lakatos Péter egy derék becsületes de fűlságig bártortalan fiatal legény — ki Barnainak különben testvér bátyja — szívtén a fővárosba szolgál mint vice házimester épen ott, a hol Barnaiék is laknak a Tarpai házában.

Veronka véletlenül nyomára jön, hogy Barnai czimborái miben török a fejüket s a cselekvés pillanatában elárulja a tervet a rendőrségnek.

Barnai csakugyan betűt a Tarpai lakásába, s a szekrényt felnyitva abból pénzt és értékeket kiszed, de ebben a zillanában jön felesége is oda, hogy Tarpai gyalázatos ajánlatát elfogadva beteg gyermekét annak segélyével az életnek visszadhassa. A rendőrség mindkettőt elfogja, de egyuttal elfogja a czimkosokat is kik az alatt a házban elrejtözve voltak.

Veronka segíti ki a hinárból Barnait — ki az elfogatáskor annyira rosszul lessz, hogy lakására kellett szállítani a nélkül, hogy kihallgatható lett volna. Ő ugyanis ugy adta elő a dolgot, hogy Barnai utasítására adta fel a betörőket, mert ő — t. i. Barnai — csak szinleg állott közjéjük, hogy őket kézerkeríteni segítse.

Ez az állítás hitelre talál s egyuttal az elrabolni szánt holmik között megkerül az a végrendelet is, melyet az ügyvéd Tarpai azért sikasztott el Barnainétól, hogy azt nagyobb nyomorba döntse s nyomorát erkölcselen czéljaira kiaknáza.

Kiderültéven e képen minden, boldog lesz mindenki s végre Lakatos Péter is kinyögi, hogy ő Veronkát csakugyan szereti.

Jó epizód szerep a tót házimester szerepe is, melyet Püspöki sok természetességgel s töle már megszokott ügyességgel játszott meg. csak az a megjegyzésünk, hogy a budapesti házmeistereket nem ismeri, ha azt hiszi, hogy azok ugy öltözöknek, mint egy tót napszamos. Urak biz azok egyttől egyig, a minthogy Zajacek Venczel uramnak is ládába rakott pénze van.

A szereplőkről általában jól mondhatunk. Hadai kitűnő Barnai tudakált s ezen — tulajdonképen drámai szerepben bebizonyította, hogy e téren is egyike kitűnőbb színészeinknek.

A női szereplők közül első sorban Ellinger Ilonát kell kiemelnünk, bárha őt dícsérni felesleges is, mert épen azért kedvence az közönségünknek, hogy még legkisebb szerepéből is teremt valamit. Veronka szerepe pedig olyan, a mit a szerző egyenesen neki írott. Kedves pajkos, paraszt leány a ki dalalval, játékaival egyaránt felvillanyozta a közönséget.

Konkoly E. Barnainé szerepét szépen játszotta s dícséretére legyen mondva, nem szavalt, hanem játszott is és ezzel aratott igazán megérdemelt tapsokat.

A kisebb szerepek személyesítői jól működtek közre az összhátás emelésére s bizony ugy a darab, mint maga az előadás megérdemelte volna, hogy nagyobb közönség nézze végig. (P.)

Törvényszéki csarnok.

Ítélet a temesvári lottópörben. A félmillió lottópör ügyében a törvényszék tegnap délelben hirdette ki újabb ítéletét. Farkas Menyhért, Szobovics Károly és Püspöky József a btk. 370. és 383 § ai alapján család, és a §-sa alapján megvesztegetés miatt egyenkint hat évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítéltettek, azonkívül Far-2000. Püspöky és Szobovics egyenkint 300 forint pénzbüntetésre, esetleg megfelelő további fegyházra, Telkessyné a 378 és 380. § ok szerint család miatt két évi fegyházra, 50 ftt, pénzbüntetésre és öt évi hivatalvesztésre ítéltetett. Hergatt az 1887. márciusi huzás miatt emelt közokirat hamisítás vádjá alól, és Püspökynek a bünpártolás vádjá alól felmentetett. Az első négy vádlott az osztrák kincstár részére 480,000 ftt megtérítésre köteleztetett.

Közgazdaság.

Az első árverési csarnok. Ha a városi hatóság nem kicsinyeskedik, azt írhatnók, hogy az ország első árverési csarnoka a debreczeni. — Ezt a dícsőséget azonban nagy valószínűséggel Kolozsvár hódítja el tőlünk. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis engedélyt adott két kolozsvári kereskedőnek egy árverési csarnok létesítésére. A nevezettek tetemes biztosítékot tettek le s már a helyiség t. i. kijelölték. Az engedélyesek nagy buzgalommal láttak az előmunkálatokhoz, melyeket egy év leforgása alatt be kell fejeztetniök s a csarnokot meg kell nyitni. Az intézményt a nagy közönség keveset ismeri s tán neve nem is egészen helyes, mert valójában az árverési csarnok kitűnő áru csarnok jellegével bír s főképp a szegényebb néposztálynak könnyíti meg a lakberendezés, ruházat stb. beszerzését. A külföldön néj ismerik s nem sajnál a legelőkelőbb gavallér sem szíjfeltekinteni Páris árverési csarnokában, nincs-e esetleg azokban önkénytes vagy kénszerárverésre kiálltva oly tárgy, melyre neki ép szüksége van. Sok értéknélküli lom nyer ekként értéket s sok eladhatatlannak tartott tárgy talál vevőre.

Debreczeni piac.

Sertés vásár nov. 24.
Sovány sertés . . . ára kilonkint 33—34 kr.
Hizlalnivaló . . . „ 35—36 „
I. rendű . . . „ 39—40 „
II. rendű . . . „ 37—38 „
III. rendű (nehéz) . . . „ 39—41 „
Malacz . . . „ 36—39 „
Felhajtás 1600 darab, elkelt 1063 darab
Üzlet irányzat igen gyenge.

Szerkesztői üzenet.

Egy asztaltársaságnak. A készítőnk koszorút Karczagné Kopácsy Juliska jutalomjátékára legjobb lesz ily cím alatt elküldeni: „Somolik Lőrincz színházi titkár urnak Temesvárott” Ő fog szivesen intézkedni, hogy a koszorú a jutalmazottnak átadassék. Jó lesz már esőtörtökön postára tenni, hogy kellő időben megérkezzen. A jutalom játék nem decz. 2-dikán, mint tegnap tévesen írtuk, hanem nov. 29-dikén lesz.

DEBRECENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap szerdán, 1890. November 26-án,

Tulipatán operette 2 felvonásban és Varázshegedű.

Operette 1 felvonásban.

Színházi műsor:

Csütörtök nov. 27. Tulipán és Varázs hegedű. Paratlanbérlet.
Péntek nov. 28. Fenegyerek. Páros bérletben.

Szombat 29. nov. Ember tragédiája. Paratlan bérlet.

Vasárnap nov. 30. Ember tragédiája. Páros bérlet.

Előköszülete kitűzetnek: Ujak. Gárdisták operette. Fityfritty népszínmű. Régi ék Scheridán (Mándoky jubeliuma) Ingvenélők, Kornavillei hirangok, Nap m asz szony.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Kunz József és Társa

Budapest Debreczen Nagyvárad.

Legujabb

ŐSZI és TÉLI

ruhaszövetek.

szintartó vellezek,

téli kendők és Trico derekak

nagy választékban érkeztek.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni takarékpénztárnál elzálogosított és kamathátralékos következő számú zálogtárgyak u. m.

273. 407. 998. 1040. 1818. 2329. 2751. 3036. 3066. 3117. 3155. 3252. 3450. 3504. 3612. 3646 a. 3649. 3673. 3680. 3681. 3683. 3722. 3739. 3743. 3747. 3779. 3862. 3879. 3890. 3914. 3919. 3929. 3982. 3989.

f. évi november 26-án d. u. 3 órakor

az üzlet helyiségében nyilvános árverésen eladatik fognak.

Az igazgatóság.

Rendkívüli újdonság

„Üldözve a föld körül”

cím alatt Székely Aladár könyvkiaadó hivatalában Budapest (dob-utca 10.) egy valódi adatokból merített, egészen új, rendkívül érdekes történeti regény jelent meg, melynek ára fűzetenként 15 kr. Minden héten 2 fűzet fog megjelenni.

E rendkívüli érdekes regény megrendelhető:

Székely Aladár

könyvkiaadó hivatal Békéscsabán Debreczenben Széchenyi-utca 1760.

Megérkeztek.

A legszebb

női kézimunkák előrajzolta, elkezdve és kész himzéssel a teljesen szintartó himzőselymek száznál több színárnyalatban.

Keresztöltéshez alkalmas terítékek, törülközők,

tálczakendők, futók és Credenzruhák.

Megjötték a kitűnő szintartó flanel Barchent és Clementine női ruhakelmék, tehát Barchentek,

szébbnél szebb

ágyterítők, flanel és utazó pokrócok.

Megérkeztek a legjobb faj paplanok, és köztük

selyem atlasz paplanok

kitűnő minőségben 12 és 14 ftrhoz.

Kapható:

Kardos László

czegléd-utcai fő- és piac-utcai fióküzletében.

Szabó Lajos Fiai, Csődkiárulás.

üzégnél
ujjonnan raktárra érkeztek:
**Női ruhaszövetek,
Színes mosó velezek.
Téli (Himalaya) kendők,
Alsó ingek, nadrágok,
Harisnyák, kesztyűk.**
Nagy választékban:
Függönyök, ágyszerítők,
Flanell takarók, lópokrócok,
Szőnyegek.

GYÖRI IGNÁCZ csőd-
tömegéhez leltározott
férfi és női divat és rövidáru
cikkeknek kiárulása a tek. kir. Tör-
vényeszk mint csődbíróságnak 1306/1890.
sz. végzése folytán elrendeltetvén, a
kiárulás
igen jutányos ár mellett
f. év november 25-én (Piacz, Hajduház)
veszi kezdetét, miről venni szándékozik
ezennel értesítettnek.
Sorger József
tömeggondnok.

DANKÓ MIHÁLY

ajánlja ujjonnan berendezett
TEMETKEZÉSI INTÉZETÉT,
DEBRECZENBEN,

Czegléd-utca, a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal: temetések rendezését, a legnagyobb czinnal kiálitva
ugy helyben, mint vidéken.

HULLASZÁLLÍTÁS ércokorsóban, légmentesen elzárva; min-
den irányban, — vasuton árszabás szerint.

HALOTTAS-KOCSIJAIM a legmagasabb igényeknek is megfelelők.
ERCZ és MŰVIRÁG KOSZORUKAT szalag-írással, vagy a nél-
kül, a mai kor kívánalmához mért

Szolósó árért.

Teljes tisztelettel

DANKÓ MIHÁLY.

Sarg Glycerin-fog-creme

**A fogak
szépsége**

Rövid használat után mint fogtisztító szer
nékülözhetlen.

KALODONT

egészségügyi
hatóság által
megvizsgálva

Utban igen czélszerű. Zamatosan frissítő.

Még a legkényesebb fogzománcznak is ártalmatlan.

U. i. Német, Franciaországban stb legjobb sikerrel bevezetve és az udvarnál,
a legmagasabb körökben, ugyszintén a legegyszerűbb polgári házaknál használatban.

Kapható a gyógyszerházakban, illatszert kereskedésekben stb. 1 drb. 35 kr.

DEBRECZENBEN:

Rickl József Zelmos, Szentkirályi és Kalenda és Kun József áránál.

Az általánosan ismert jó hírnévnek örvendő s
több oldalalag kitüntetett sósborszesz készit-
ményem — kelendőségénél fogva — sok után
ásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatá-
roztam, hogy azokon czimjegyeimet módosi-
tom s arra két nyomtatban saját hazam külső
alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszers
mind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csusz szaggatás,
fagyás, fog és fejfájdalmak, szemgyengeség,
bénulások, zsugorok stb. ellen; de különösen a
bedörzsölés kenő gyuró gyögmódnál (massage)
igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül
is igen ajánlható a mennyiben a fogak fényt elősegíti, a foghúst erősíti és a száj
tisztia, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmo-
sásra is, a hajdegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására es annak meg-
szüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 90 kr, egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV. kerület Múzeum körút 23. sz. Kapható Debreczenben
GERÉBY FÜLÖP urnál.

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA
vaskereskedő cég Debreczen, városháza épület
ajánl dus választékban kitértő minőségben és legjutányosabb
árak mellett:

öntött vaskályhákat

fa és szabályozható szén és kokszt fűtésre, hazai gyártmány.
Eredeti „FRIEDLANDI“ szabályozható, töltő és

„meidingi“ szisztem kályhák

szén és kokszt fűtésre, csiszolt és nickl párkányzattal,
ugyszintén köpenynyel,

mindenféle színben zománczozva,
öntött vas és lemez takarékos konyhákat,

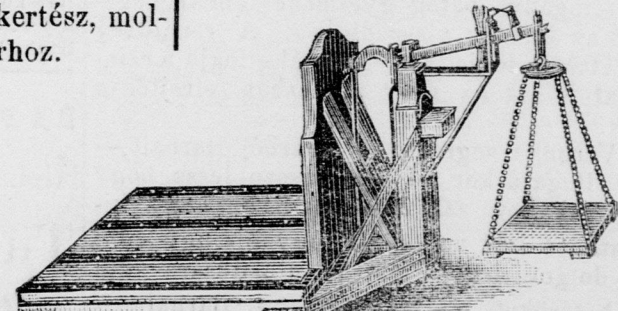
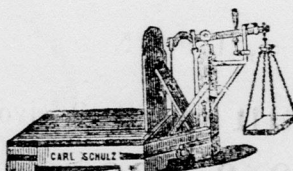
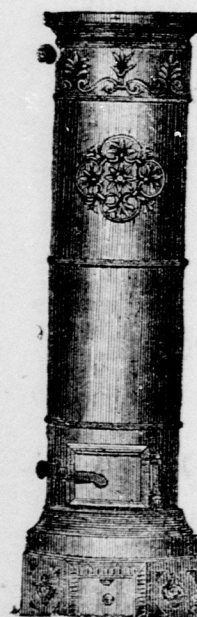
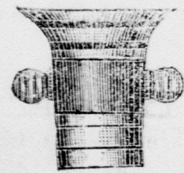
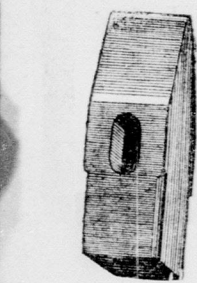
Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- es rud-mérlegeket
jótállás mellett,

zománczozott öntött vasedényeket
zománczozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással,

valódi francia

öntött-aczél szerszámok

gépész, kovács, lakatos, késes, bádogos, asztalos, ács, képfaragók, esz-
tergályos, kádár, kerékgyártó, kőfaragó, rézüntő, tüvegés, kertész, mol-
nár, tímár, szijgyártó, mészáros és hentes stb. iparhoz.

130.
ÁRJEGYZÉK.
az „ISTVAN“ gőzmalom
készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
és az 1887. április 18-án Budapesten tar-
tott általános magyar malomgyűlésen megál-
apított s 1887. évi június 1-én életbe lépet-
eladási, fizetési és szállítási módozatokra
vonatkozó egyezmények szerint.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kil	16.—
B. Szinte közepszerű		15.—
C. Királyliszt		15.—
1. Lángliszt		14.80
2. Montliszt		14.40
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű		14.20
4. " 2-od rendű		13.80
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű		13.20
6. " szinte 2-od "		12.40
7. Közép kenyérlisz 1-ső "		11.80
8. " " 2-od "		11.—
8 1/2 " Barna " 1-ső "		10.20
8 3/4 " " 2-od. á 70 klgr.		9.—
9 Lángliszt " á 70 klgr.		7.60
10 Vereas liszt " á 50 klgr.		—
11. Finom korpa zsákkal	50 "	4.60
12. Durva korpa zsákkal	á 50 klgr.	4.20

A finom és durva korpa árából eddig
engedélyezett 5%-töli engedmény a fennem-
lített egyezmény folytán szintén beszüntet-
tetett.

Debreczen, 1890. Nov. 21.